

Posamezna številka:

60 vinarjev.

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z da umom naslednjega dne ter stane celoletno 120 K, polletno 60 K, četrtletno 30 K, mesečno 10 K. Inzerati po dogovoru. Pri večkratni objavi popust.

Naročniki se pripravi TABOR*, MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:

60 vinarjev.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, prilike, I. nadstropje. Telefon št. 24. Št. št. poštnoštevnika št. 11.192.

Na naročila brez denarja se ne odziva. — Rokopisni se ne vračajo.

Leto: I.

Maribor, nedelja 3. oktobra 1920.

Številka: 32.

Avstrijski strah pred usodno uro na Koroškem.

Rusko-poljski mir bo sklenjen v par dneh. — Prvi slučaj kuge v Trstu. — Iz D'Annunzijeve kvarnerske regente.

Ben Abeba:

Naše naloge.

Maribor, 2. oktobra.

Od štirih mejnikov našega slovenskega ozemlja nam je prisodila mirovna konferenca samo enega — Maribor. Trst in Gorica, sta padla brez milosti pod tujčev jarem. Celovec bo po komaj sam odločil — ali postane naš in hoče živeti, ali pa postane avstrijski in hoče smrti.

Največja nesreča našega naroda je bila ta, da so se ugnedili skoro v vsa naša mesta tujci, Nemci in Italijani, dobili v njih nadoblast nad nami ter nam tako več ali manj odvzeli možnost večjega kulturnega in gospodarsko-političnega razmaha. Za časa naše probe nismo imeli v svojih rokah niti enega mesta na našem ozemlju, da, celo trgi so bili v nadoblasti tujcev. Pozneje smo bili za naša mesta oster boj, toda premalo je bilo naše sile, da bi bila mogla uspešno oblegati vse te potučene trdnjave in v želji, da si popolnoma osvojimo vsaj eno teh trdnjav, smo koncentrirali vse naše sile v Ljubljano. Temu skupnemu pritisku celokupnega našega naroda se je končno res posrečilo doseči zmago. Ljubljana je postala slovensko mesto. Toda mesto da bi se bili po zaletu Ljubljana vrgli z isto odločnostjo tudi na druga naša mesta, smo se iz njih vedno bolj umikali. Posebno pa vella to za Maribor in Celovec ter dalje za Celje in Ptuj. Za Trst in Gorico smo začeli zadnja leta pred svetovno vojno oster boj, ki, to moramo priznati, ni bil brezuspešen. Da ni prišel preobrat in z njim italijanska oku-

pacija, bi danes najbrže že bili gospodarji Gorice in tudi v Trstu bi bili že mnogo dlje, kakor pa smo bili l. 1914. Svetovna vojna je preobrnila vse. Od vseh teh mest nam je ostal samo Maribor.

Spremenba državne oblasti je Maribor precej spremenila in to kar čez noč. In danes je to nekaj tako zelo pomembno mesto tudi v bistvu zelo mnogo bolj slovensko, kakor pa nemško. Toda s tem še davno ni dovršena naša naloga. Maribor mora postati popolnoma, naš na znotraj istotako kakor zunan. Ker le tedaj, če bo popolnoma naš, bo lahko vršil svojo veliko nalogo, kulturnega in gospodarskega centra severne Slovenije. Da si ga pa res popolnoma osvojimo, je treba pred vsem več podrobnega kulturnega in gospodarskega dela.

Da nismo mi Slovenci dosegali v naših ogroženih mestih večjih uspehov, je ležala krivda pred vsem, kar sem povdarjal že pred vojno v tržaški „Edinosti“ ravno v tem, da smo vse preveč zanemarjali gospodarsko in kulturno delo ter mislili, da se bo dalo vse doseči samo z golo politiko in agitacijo. Vse te pogreške pa delamo deloma tudi sedaj v Mariboru. Ni dovolj, da pripada Maribor državnopravno k naši državi in tudi to ni dovolj, da imajo v njem več ali manj vse naše stranke svoje organizacije. Dokler bodo naše javno gospodarsko življenje obvladovali tujci, to mesto ne bo nikoli popolnoma naše.

Naravno je, da si čez noč ne moremo osvojiti vse trgovine, obrti in industrije, toda polagoma, s sistematičnim delom bomo to igraje dosegli. Za trgovske, obrtne in industrijske obrate

je najprej treba, da jih okupiramo kot likor le mogoče z našimi delavci in uradniki, ker pot od spodaj navzgor je najuspešnejša. Zato pa moramo skrbeti za sposoben delavski in uradniški naraščaj, ki bo res strokovno izobražen ter bo ustrezal modernim zahtevam podjetij. Naši ljudje pa, ki imajo denar, naj ga ne nalagajo v blagajne, ampak naj ga nalože v nova podjetja.

Maribor ima vse predpogoje, da se razvije v veliko industrijsko in trgovsko mesto. To vejo predvsem tujci, ki se pripravljajo, da se zidajo pri nas nove tovarne in otvorijo nove trgovine. Samo mi, žal, tega ne vemo, ali pa — nečemo vedeti. Vemo, da mi bo ta ali oni ugovarjal, da nam manjka potrebnih kapitalistov, toda ta izgovor ne velja. Česar ne zmore posameznik, zmore družba. Ustanovilo naj se delniške družbe, pri katerih bodo sodelovali tudi manj imoviti. Delniške družbe pa so v socialnem oziru celo boljše, ker se tu ne steka ves dobiček le v vrečo enega samega, ki potem zatira in izkorišča druge. Pri snovanju novih podjetij pa naj se ozira v prvi vrsti na one panoge, ktere pri nas še niso razvite. Maribor je v gospodarskem oziru važnejše slovensko mesto kakor pa morda Ljubljana.

Poleg osvojitve gospodarstva in njega nadaljnjega razvoja v Mariboru pa moramo skrbeti tudi za to, da se to mesto oživi kulturno. Bila bi velika napaka, če bi koncentrirali vse naše kulturno življenje v Ljubljani. Monopol Ljubljane na kulturo mora prenehati. Pred vsem je treba skrbeti, da se še bolj razvije in izpopolni naše

gledališče, da se dvigne naša »Glasbena Matica«, da se osnujejo velike, tako potrebne javne knjižnice, da se pokliče v življenje udruženje duševnih delavcev, da se otvorijo javna predavanja, da se prirejajo umetniške razstave, koncerti itd. Velika je tudi potreba po moderni knjigarni. Pričeti moramo z izdajanjem publikacij itd., itd.

To so velike, toda hvaležne naloge, za katerih uspešno rešitev moramo čimprej skrbeti.

Zunanja in notranja politika.

* Klerikalna doslednost. Razrešenje dr. Leskovarja poslov vladnega komisarja za mesto Maribor je naše klerikalce zadelo strážno v živo. »Slovenec« od petka posveča tej zadevi kar dva članka. V prvem se sklicuje na nekak sporazum, po katerem bi se morala vsa taka vprašanja reševati v skupni seji deželne vlade (kjer imajo klerikalci večino in kjer bi vsa »reševanja« ne imela pravzaprav nikakega pomena). Tak sporazum sicer obstoja, čeprav ne v takem obsegu in dobesednem smislu kakor ga tolmači »Slovenec«, toda obstoja še drug sporazum, katerega smo omenili mi v naši včerajšnji številki in na katerega je »Slovenec« pozabil, nareč sporazum, da se morajo zsa važnejša politična mesta uravnati po zastopstvih v deželni vladi. Ker je notranje poverjenišstvo neutralno, mora tudi klerikalni eksponent dr. Leskovar po tem sporazumu izginiti z mariborskega magistrata, na njegovo mesto pa priti neutralen uradnik.

V. J—o:

Spomin.

(Konec).

»Ali bodo že kmalu tu?«
»Kdo? ... Ah, saj res! Vse je še mirno, vse spi. Naj spijo!« Tone je strmel s široko odprtimi očmi v vedro nebo in fantaziral; oči so mu bile steklene, srce mu je bilo čisto narahlo. Kakor je globoko vzdihnil, prikazala se mu je na bledih ustnih kri. Kri — povsod samo kri! »Kdaj pridejo po naju in naju odnesejo.« Ah, ne! Najraje še ostanejo, saj je tako prijetno tukaj, nihče naju ne drami, nihče ne moti! Pač! Velika podgana je jedla iz Tonetove torbice kruha in se plaho ogledovala. — »Ne boj se! Nič hudega ti ne storimo. Živi, ko je va življenje tako lepo.« Vetric je pihljaj sem z morja, tako svež in čist, božal je naju kot nekaj naše skrbne mamice, ko sva bila še otroka.

»Lojze, glej, kako lepo je tukaj, rožice cvetejo, sami rdeči nageljčki, bela dekleta jih trgajo in spletajo v vence, in moja Anica je med njimi; kako je lepa, k meni gre in mi nese cvetja. Pojdi golobček moj, zdaj ne smeš več od mene, poljubi me. Glej, lipa že cvete, in po njej brenče čebele! Vidiš?

Slišiš? Kako lepo je! In zvezdice se vajo; tiha luna je med njimi ... Glej, te zvezdice, to so očke božje, ki gledajo na naju, njih svet trepeti kot moje mlado srce, polno blaženstva in sreče.«

Tone je fantaziral.

Solnce je pogledalo izza skalnatih gričev, prvi žarki toplote so prihiteli in nama poljubljali lica.

Binkoštni praznik, praznik cvetja in življenja, ljubezni in veselja! Kako lepo je zdaj doma. Žitno klasje šumi po polju, prav tako kot tiho morje tukaj doli in škrjančki drobne pesmi visoko v zraku. Bela dekleta hite z venci v cerkev! Kako je bilo lepo takrat, ko sem se postavljaj fantiček z novo obleko pri procesiji. In sedaj? Moj Bog? Naše mamice molijo za deco, zgubljeno po širnem svetu. Za srečno vrnitev. »Poslušaj Tone?« On je spal. Siro-mak! Božal sem ga po licu, ki je bilo blede kot vosek in nmrlo. Spavaj, nihče te ne drami. Tudi vsi drugi spe, vse spi, vse sanja ...

Saniteti so prihajali z nosali kot večni pogrebci. »Tiho, mirno! Tone spi! Pustite me tukaj; ne stran, jaz hočem biti tukaj pri njemu, tukaj je tako lepo ...«

»Tone pojde drugam.« Nesli so naju. Pri porušenem Devinu so si od-

počili. Mene so obvezali, Toneta so nesli tja skozi grad, kjer rastejo ciprese, tam je lepši mir. Z Bogom Tone, pridem za tabo!

Prišli so vozovi s hrupom, nalagali so nas kot klade. Bio! In zdrdrali so z nami po beli široki cesti mimo mnogih vasic proti Opčinam, kjer so nas zopet razkladali. Na železniški postaji, tik pri progi, so nas polagali drug za drugim. Cela dolga vrsta nas je bilo. Solnce je zahajalo; potapljal se je v morje, tako urno, tako naglo. Videlo je kri, greh in ubijanje ... Krvavo je bilo in oprati se je hotelo v srebrnih morskih valovih. Mrak je padel na Kras, zdelo se mi je, da za večno. Nikdar ne bo solnce posijalo skalnato gričevje s tisto toploto in ljubeznijo kot nekaj! Na Krasu je videlo greh, kri, ubijanje. Videlo je razdejana domovja, upostošene vrtove in gorice, ki jih je obsevalo nekaj s tako ljubeznijo do njihovih domačinov, ki se potikajo sedaj širom sveta brez strehe, brez tožbe in utehe. Hudo je pusiiti dom ... Zamislil sem se:

»Teden dni pred prazniki smo bili še v Barkovljah pri Trstu. Najkrasnejše čase sem doživljal takrat. Vozili smo se s čolniki po morju, popevali, dan in noč, in občudovali primorsko kra-

soto in Trst — naš Trst. Najlepši so nam bili večeri; neizbrisni so. Na cesti, ki vodi iz Trsta na grad Miramar pod cvetočimi kostanji, smo se zbirali. Prišla so tja dekleta iz vse bližnje okolice. Imeli smo svojo harmoniko, ki je tiste večere prav mnogo trpela. Naši fantje in primorska dekleta so plesali kar po cesti. Ogledovala sva si vse to tudi s Tonetom, mojim dobrim prijateljem. Na klopci pred hišo sva sedela in zrla tja v morje, gledala sva ribiče, ki so se vračali z lova. In Tone mi je razlagal:

»Glej, tam doli se bomo topli, tam kjer se sedaj bliska. Vidiš? Tam in tam, to je še zdaj vse naše, in naše bo ostalo, vidiš, to so sami slovenski rojaki, tod stanujejo oni, na katere smo lahko ponosni, oni so jedro našega naroda, neupogljivi v svoji pravici, pošteni in delavni. Za nje se bomo topli zdaj, naprej bomo pognali tega sovražnika, ki priti od zunaj, potem pride na vrsto oni, ki ga imamo sedaj za gospodarja. Vseh se bomo otresli, boš videl, vseh! Kako po potem lepo! Pogledaj tam doli. Tam je revežem vse uničeno in porušeno. Njive in gorice opustošene; domovja požgana, oni sami pa umirajo gladi po taborih. Ali ti ne vzkipi srce ob tem pogledu na masčevanju?»

S tem smo pa obenem tudi že dali odgovor na drug „Slovenčev“ članek, v katerem napada notranjega po-verjenika dr. Pitamica. Razrešitev je prišla sicer v Beograd, če bi jo pa tudi izdal dr. Pitamic sam, bi s tem ne prekršil svoje neutralitete, ampak jo samo potrdil, ker dokler trpi na našem magistratu tega klerikalnega hetmana pluje v obraz vsaki nepristranosti. Končno pa gospodje klerikalci, kakšno pravico pa imate postavljati ravno Maribor pod svojo kuratelo? Je mar to mesto vsaj po eni petini vaše? Vam ni mar Orlovski tabor dovolj jasno pokazal, da tu niste doma? Mar li še niste spoznali, da je klerikalni hetman na našem magistratu nasilje, ki bije v obraz vsaki pravici? S tem, da ste postavili na magistrat dr. Leskovarja ste izvršili naravnost zločin proti naši državni stvari, kajti s tem ste dosegli le to, da ste odbili od ljubezni do naše države vse one naše narodno koleba-joče, toda strastno protiklerikalne mase, ki so z vašim človekom zasovražile tudi državno kot tako.

* Svičarska socijalno demokratska stranka je sklenila z 240 proti 10 gla-sovom pristopi k tretji internacionali.

* Mir med Poljsko in Rusijo se podpiše baje že pred 5. oktobrom. V zadnji seji mirovne konference v Rigi se je pristalo na to, da voli poljska delega-cija posamezne komisije.

* Kamenov je bil po nekem poro-cilu „Hollands Nieuws“ radi svojega slabega gospodarskega vodstva in ker je prišla radi njegove malomarnosti v javnost zadeva z „Daily Herald“, od-puščen iz diplomatske službe ter pre-meščen kot političen komesar na za-padno bojišče s sedežem v Smolensku.

* Poljsko vojno poročilo. Po-ročilo generalnega štaba od 30. sept. Naše čete so razgnale pri Lidi koncen-trirane sovjetske čete ter ostro zasledo-vale sovražnika v vzhodni smeri. So-vražnik se umika v paniki. Napadalne čete pri Sloninu so zavzele 30. Barano-

Tako mi je pripovedoval Tone, moj učenik. Štel si je v čast, če me je mogel v taki stvari podučiti, in jaz sem mu bil od srca hvaležen. Poslušal sem ga rad, tudi, ko mi je pripovedoval drugih stvari, saj on je znal, on je bil študiran. In ko sem ga vprašal, zakaj ni dalje študiral, je bil hud, pripovedovati pa ni hotel. Povedal mi je samo: ti boš še to do-življal, kar sem jaz, imaš še bodočnost, toda pazi, da ne zaideš nekdanj iz za-črtane poti. Ogibaj se slabih prijateljev, slabe tovaršije! Bodi raje sam in delaj pridno, prebiraj knjige, to je tudi šola. Ubogal sem ga, zmiraj sem se ogibal družbam, če ravno me je tja mikalo. Dober učitelj mi je bil Tone, in resnično sem ga imel rad. Sedaj je v Devinu, kjer rastejo ciprese... V mirnem grajskem parku, ki so ga izpremenili v pokopališče. Kaj čaka še mene? Zakaj niso tudi mene zanesti tja? Zakaj? Mar me čaka še plačilo za ubijanje? Za pretakanje krvi? Da, ubijal sem in moril, in zdaj imam madež na duši, ki se mi nikdar ne opere. Morilec sem, večno bom videl kri pred očmi!

Prišel je vlak, brez ropota se je pri-kazal, iz mraka je vstal in zdaj nas od-pelje stran! Kam?

Oddrdal je z nami proti severu skozi megleno kraško skalovje. Na mah sem pozabil bolečine ran, zbolelo me je v srcu, ker zapuščam Kras, kjer sem pre-živel skoraj najlepše mesece mojih mla-dostnih let. Naloženi smo bili v temnih vagonih in meni se je zdelo, da sem v mrtvašnici, ki se pomika v večnost. Skri-pajoča kolesa so me zopet spominjala na nekaj groznega — kri, kri, kri, je pelo iz tračnic. Zatisnil sem oči, z rokami sem zatiskal ušesa, da ne slišim teh groznih besed, in zajecati sem: „Zakaj vse to?“

viče. Južno Pripjeta so naše čete prisilile sovražnika, da se je umaknil na črto reke Sluze. Naša armada je zavzela Zwichel, pri čemur je napravila mnogo ujetnikov ter zaplenila šest topov.

* Dijamanti za bolševiško agitacijo. Poporočilo „Matina“ iz Londona, je bilo od ameriške carinske oblasti zaplenjenih 14 zabojev dijamantov, ki so bili naslov-ljeni na moskovskega zastopnika v Was-hingtonu. Zaboji so bili naloženi v nekem skandinavskem pristanišču. En sam zaboj je vseboval nad 100 dijamantov.

* Bolševiški nemiri v Mehiki. „Chicago Tribune“ poroča, da so se pojavili v me-stu Meliko bolševiški nemiri. Bolševiški agitatorji so napadli narodno palačo ter jo zavzeli. Govorniki so na balkonu hujšali ljudstvo, koterega je bilo na tisoče. Okna palače so okrasili z rdeči-mi zastavami. Iz vseh delov dežele je bilo odposlano vojaštvo za potlačanje nemirov. Položaj je zelo resen in pose-bno še radi tega, ker je predsednik Huerta bolan.

Dnevna kronika.

— Dr. Juvan kot točen zastopnik. G. dr. Juvan ni samo prvovrstna kapa-citeta kot predsednik stanovanjske ko-misije, ki skrbi, da se valja po udobnih stanovanjih, na stolice potepuhov in sleparjev, dočim se poštene ljudje mečejo na cesto. On je posebnost tudi v svoji odvetniški praksi. V aferi Rosenberg je zastopal zaseb. udeleženca kavarnarja Vajjaka. Že pri prvi obravnavi je že v začetku iste — izginil, prepustivši usodo svojega Klijenta — božji volji. To bi navse zadnje se bilo oprostljivo, ker tudi Klijenta razprava, ki jo je pravza-prav spravil v tir, ni preveč zanimala. Ampak g. dr. Juvana tudi ni bilo ob zaključku razprave, ko bi bil moral predložiti odškodninsko zahtevo svojega Klijenta, ki bi lahko znašala nekaj tisoč kron. Če je g. klijent s tem zadovoljen, mi smo tudi.

— Klerikalci in privatne šole. Zadnjič smo poročali, da je Vrstovšek nasilno zaprl Legatovo šolo, ker je bila napredna. Danes pa čitamo, da ot-varja slično šolo trd Nemec Kovač, ki se je podal pod zaščito klerikalca Finka. Postani klerikalec in vse ti je dovoljeno.

— Državno žensko učiteljske v Mariboru se je navzlic naravnost strast-nemu odporu Vrstovškemu vendarle otvorilo. Tozadevni sklep je pri ministru posvete dosegel prof. Voglar že začet-kom julija, a Vrstovšek je dotični ukaz zaklenil v miznico in molčal. Istočasno pa je prepovedal sprejem učenk na moškem zavodu ter določil, da mora vsa ženska mladež k šolskim sestrām. Na ponovno intervencijo posl. Voglarja je ministristvo brzojavno ponovilo svoj prvi sklep, toda Vrstovšek je ostal zakrknjen. Sele potem, ko ga minister citiral v Beograd in mu zagrozil, da ga suspendira, se je udal in izvedel ukaz. Na tem slučaju vidimo jasno, kako si mislijo klerikalci avtonomijo Slovenije, v kateri bi na Sustersičev način na-stavljali in odstavljali učiteljsstvo in urad-ništvo, odpirali in zapirali šole, pospe-ševali in zabranjevali telovadna in druga društva.

— Protidržavna gonja, ki so jo uprizarjali na Hrvaškem zavezniški naših klerikalcev med tamošnjimi kmeti, je mela znane žalostne posledice. Ko je ipreds. Vesnić, ki je kot radikalec zaveznih istih Zajedničarjev in Klerikal-cev v javni seji to gonjo vžigosal, so začeli ti čedni bratci vpiti in razgrajati in tajiti. Da pa ta protidržavno hujkanje tudi med našimi Klerikalci obstoja, nam je priča sam „minister“ Roškar, ki je javno izjavil, da če „bomo morali visoke davke plačevati, si bomo poiskali drugo domovino.“

— Vladimir Marek, nadrežiser Na-rodnega divadla v Brnu, bivši nadrežiser v Ljubljani, je imenovan definitivnim profesorjem na brusnem konservatoriju.

— Peki nagačajo. K tej naši notici v petkovi številki, smo prejeli iz pekep-skih krogov sledeča pojasnila: Pred par meseci je komisija za določevanje cen, določila pribitek 3 K pri črnem in K 350 pri belem kruhu na en kg, kot zaslužek na pečenju, iz katerega morajo pokriti peki vse stroške za izdelovanje kruha. Na podlagi teh cen morajo peki, bi se toraj morala ravnati cena kruhu z do-ločenim pribitkom. Vsa javnost ve, da so se cene moki zvišale, kruh pa je ostal pri isti ceni. Da je preobrat prišel čez noč, niso krivi peki, temveč mestni magistrat, kateri je dve vlogi pekovske zadruge odklonil, in so bili peki potem prisiljeni k temu, ker vsaki dan nadalj-nega obratovanja bi pomenil za nje občutljive izgube. Da bi se bila kje ra-bila izprijena moka, ni zadruzi znano. Z vsa odločnostjo pa moramo odkloniti očitke, da bi bili peki soudeleženi uma-zanih spekulacij; za takšne so bili peki že od nekdaj ali preneumni ali pa pre-pošteni; pač pa narobe, večkrat žrtve židovskih spekulantov.

— Višek nesramnosti je dosegel vsaj v Mariboru gotovo dr. Juvan, „rav-natelj“ stanovanjskega urada, kakor ga je nedavno avanzirala „Straža“. Vedeli smo, da so mu prikritili klerikalci to častno in najvažnejše mesto tik pred otvoritvijo njegove odvetniške pisarne samo zato, da ga sploh omogočijo v Ma-riboru, ker je bil Juvan preveč razpiti kot juristična niča. Zato smo tudi ve-deli, da bo možakar ta urad, ki bi naj-lajšal stanovanjsko bedo, izrabljaj samo v korist klerikalcev, četudi protipostavno. In tako je torej čisto v smislu načel krščanskega klerikalizma protipostavno spremenil v Sodni ulici krasno stano-vanje v dr. Leskovarjevo pisarno. Po istih načelih si je takoj prilastil zasebno stanovanje na Aleksandrovi cesti za svojo pisarno. In ker se bo poleg te pisarne v kratkem še ena soba izpraznila, je po-ložil Juvan že tudi na tisto sobo svojo masno grabežljivo roko. Pa vse to bi naši živel, ki so se že precej navadili nenasitne klerikalne požrešnosti, prenesli. Danes pa smo zvedeli novo gorostasno vest: Dr. Juvan, ki je samec, ima po-vrhu tega tudi v Tatenbachovi ulici krasno zasebno stanovanje z dvema sobama in kuhinjo! — Mi res ne naj-demo besed, ki bi dovolj ostro signirale to nezasišano zlorabo uradne oblasti v osebno korist! Prepustimo torej sodbo in obsodbo te vnebovpijoče klerikalne korupcije onim stotinam in stotinam uradnikov neštevilnih bednih, ki že me-sece in mesece zastojajo prosijo istega Ju-vana vsaj skromne sobice!

— Apel na tržno nadzorstvo. Kruh je vsepovsod slab in sicer ponajveč iz ponesrečene mešanice, sedanje moke, ki se tudi v sicer najboljših pekarnah v neči slabo prepeče, tako da je meča še tretji dan kakor goba. To splošno kon-statirano dejstvo pa skušajo nekatere manj ali brezvesne pekarne izkoristiti tudi s primesjo ki sploh ni moka, ali pa je z črvi in smetmi premleta oblova, kakor se je to prakticiralo v paromlinu Franc in se boje prakticirala tudi še dalje v nekem drugem podjetju. Vsekakor je z ozirom na para — tifus, ki ga imamo tudi že v Mariboru, zelo važno, da se brez pardona vse pekarije takoj natanč-no preišče in tam kjer se najde oče-vidna zloraba, naj se tudi takoj konfis-cira cela zaloge, ne pa da se čaka še le na uspeh dolgotrajne preiskave kakor je to dosedaj v navadi.

— Izdaja vozniških „kart“. Pri pre-novljenju poslojja glavnega kolodvora so poslali vozne listke v pokoj in re-aktivirali zopet „karte“. Občinstvo, ki se jo že privadilo slovenskemu izražan-ju „listek“, se zgraža na tem približe-vanja v stare avstrijske čase, v katere se pogreza jugoslovensko železniško ravnateljstvo tudi na važnejšem polju, kot so novi napisi „karte“. Gospodje od ravnateljstva naj gredo v Trst, pa videli in slišali kaj delajo Lahi z našimi imeni. Kdor se preobje belega kruha, ga je treba pozdraviti s črnim.

— Podraženje v kavarnah. Prve žrtve „trošarine“ so postali že včeraj, sodoto gostje kavarn: Bela kava stane 3:50, črna kava (moka) 2:50, navadna 1:50, čaj z rumom 5.—, brez rumu 2:50,

malinovec 3:50, likerji 4.—, konjak 5.—, slivovka, rum 3.— K. Kot vzrok tej ne-pričakovani podražitvi navajajo kavarnarji, da jim je financa pregledala vse zaloge in določila vplačanje trošarine od zaloga z dne 28. p. m. tako ime n. pr. kavarna „Central“ plačati blizu 25000 K. Kam plovemo in kako dolgo še?

— Važne spremembe pri ekspres-nih vlakih. Od 1. oktobra dalje so se v prometu ekspresnih vlakov izvršile važne spremembe, ki se tičejo tudi Maribora. Važno je predvsem: Ekspresna vlaka iz Prage in Dunaja, ki vozita do Maribora mešano, to je, da se v njih nahajajo neločeno potniki proti Beogradu ali Trstu, se ob prihoda v Maribor raz-delila v dva po končni smeri ločena vlaka: eden pelje samo potnike v smeri Zagreb—Beograd in drugi samo potnike v smeri Ljubljana—Trst. Ista razdelitev se izvrši v Mariboru pri obeh se vrača-jočih vlakih: eden se razdeli za Dunaj, drugi za Prago. Oni v Trst odhaja iz Maribora ob 14:24, drugi proti Zagrebu ob 15. Ob povratku proti Dunaju odhod 15:08, proti Pragi 15:35. Nadaljna spre-memba je tudi od novih voznaj: eks-presni vlak Dunaj—Trst—Beograd ne vozi več vsaki torek, četrtek in soboto, ampak vsako sredo, petek in nedeljo. In nasprotni vlak ne vozi vsaki pon-deljek, sredo in petek, ampak vsaki torek, četrtek in soboto. Spremembe so tudi v voznih cenah, da se mora vzeti vozni listek za predpisano razdalja klm, ne glede nalo, če potnik že davno preja izstopi.

— Odsek za določevanje cen je v svoji seji dne 1. oktobra 1920. sklenili: Od 3. oktobra t. l. naprej veljajo za kruh sledeče cene: 1. za 50 dkg. belega kruha K. 7.80 2. za 50 dkg. črnega kruha K. 6.— 3. za 50 dkg. kruha in moka za kuho K. 7.— 4. za žemlje v teži 52 — 53 dkg. K. 1.— Gostilničarji, ka-varnarji in klobasarji, ki prodajajo gorke blobase smejo zahtevati za žemlje 10 vin. več. Drugi preprodajalci kakor branjevci itd. nimajo pravico do tega povzika.

— Kronske in vinarske znamke so po naredbo poštnega ministrstva še nadalje v veljavi. Razveljavljenje se bo objavilo pravočasno.

— Transport ruskih ujetnikov. Dopoldne in v noči 1. oktobra sta do-spela v Maribor dva manjša transporta ruskih ujetnikov. Častniki so se pritožili, da se na meji Jugoslavije ni nihče po-brigal za transport, dočim so bili na prevozu skozi Nemčijo gostoljubno sprejeti.

— Dr. Milan Orožen, sin pokojnega notarja v kamniku E. Orožna, otvori v Celju svojo odvetniško pisarno.

— Plebiscitne znamke so še v večji zalogi na razpolago na kolodvorski pošti.

— Romunski prestolonaslednik Karel Ferdinand se je peljal dne 1. oktobra z orijentekspresom skozi Ljub-ljano. Po svojem bivanju v Parizu se vrača v Bukarešto.

— Živinski sejem v Mariboru se polagoma razvija. Na zadnji živinski sejem dne 28. p. m. so pripeljali 51 volov, 4 bike, 95 krav in 4 teleta. Na svinjskem sejmu 1. oktobra je bilo 199 prašičev, tržna cena 32 K kg živa teže.

— Klub Cechu v Mariboru vabi svoje člane in nečlane k seji, katera so vrši v soboto dne 2. oktobra zvečer v Narodnem domu. Razpravljalo se bo o volilni pravici, katero imajo v Jugoslaviji tudi tisti Čehoslovaki, ki niso tukajšnji državljani. Reklamacije prevzame klub.

— Vodstvo trgovske nadaljevalne šole v Mariboru naznanja, da se vrši vpisovanje trgovskih vajencev v nedeljo, dne 3. oktobra t. l. od 9. do 11. ure v pisarni deške ljudske šole I (Zrinjskega trg). Začetek pouka se bo kasneje na-znanil. Vodstvo.

— Stekli pes, ki je v Mariboru popadel že mnogo oseb, se še vedno potepa po mestu. V petek popoldne se je pritepel v mestni park. Otroci na potu v šolo, so prestrašeni bežali v bližnje hiše. Ali smo v Mariboru res že tako „na psu“, da bi se ne dalo ujeti enega steklega psa, pa še ta je baje — psica.

— Roszkowski v Zagrebu. Tukaj se je nekaj dni mudil znani poljski politik in član poljske delavske stranke, Stanislaw Roszkowski, katerega je njegova stranka poslala, da proučuje politične razmere v Jugoslaviji. Roszkowski je pošel v uredništvi „Riječi“ in „Obzora“ ter nadaljuje svoje potovanje v Beograd in Ljubljano.

— Milijon dolarjev za vrnitev rjetnikov iz Rusije. Ameriški zastopnik pri avstrijski sekciji reparacijske komisije, colonel Smith je sporočil državnemu zunanemu uradu, da je nekazal ravnatelj Ameriške dobrodelne družbe Nansen za vrnitev rjetnikov iz Rusije milijon dolarjev v gotovini. Državni zunanji tajnik se je zahvalil colonelu Smithu za to razveseljivo novico in naprosil, da naj se izreče tudi darovalcem zahvala.

— Čebelarstva podružnica zgornje Dravske polje priredi dne 3. oktobra v vseh prostorih gostilne g. Bandura, po domače „Spengl“ v Orehovi vasi veliko ljudsko veselico z jako mnogobrojnim vspehom, vsled česar se vsa sosedna društva prosijo, da se ozirajo na omejeno prireditev.

— Zlat zapestni gumb se je našel. Dobi se v manufakturni trgovini na Glavnem trgu 9.

— Opozorjamo na današnji oglaševanje Dragotin Roglič, zaloga usnja in čevljev. Vsekakor pozdravljamo večje podjetje te stroke, posebno ker čujemo od vseh strani pohvalo in priznanje res solidnih izdelkov.

— Hoče. Ob priliki ustanovnega občnega zbora Sokola v Hočah priredita mariborski in studeniški Sokol v nedeljo dne 3. oktobra 1920 javno telovadbo na travniku g. Novaka. Prišasti sokolske misli, v nedeljo vsi v Hoče! Zdravo!

— St. Jakob v Slovenskih goricah. Da zlorablja duhovniki cerkev v strankarsko politične namene služi najlepše v dokaz, da je naš kaplan v nedeljo pred službo božjo razdelil po vseh cerkvenih klopih klerikalno volilno brošuro. Ali hočete še več dokazov?

— St. Lenart v Slov. Goricah. Sentlenarski gerent dr. Vebić se trudi na vse načine, kako bi pridobil državljansko in domovinsko pravico v našem trgu njegov izgnani sorodnik, sedaj v Graden bivajoči bivši sodni nadbojnik Janez Urek. Ker se tako poteguje za nemčurje, se vidi, da jih ljubi. V trgu se seveda nemškutari tudi, še dalje po stari navadi.

Sport.

— Kolesarji, motociklisti! Na podlagi sestanka z dne 20. septembra se je ustanovilo kolesarsko društvo z imenom „Klub kolesarjev in motociklistov — Perun — Maribor“. Klub šteje že precejšnje število članov; želi se pa, da bi se jih prijavilo še več. Kolesarji in motociklisti, ki niso še vpisani, store lahko

to pri sestanku ki se bo vršil v nedeljo 3. oktobra ob pol 10. uri dopoldne v Narodnem domu. — Odbor.

— Kolesarji! V nedeljo 3. oktobra ob pol 10. uri v Narodnem domu se stanek. Nikdo naj ne manjka. — Odbor.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V soboto 2.: „Hlapci“. B—2.
V nedeljo 3.: Popoldne ob 15. uri „Pereant možje“, zvečer ob pol 20. uri „Gd. Josette moja žena“, izven abon.

V ponedeljek 4.: Zaprt.
V torek 5.: „Marija Magdalena“. Ab. A—3.
V sredo 6.: „Spanska muha“. Izv. abon. ob znižanih cenah.

V četrtek 7.: „Brat Martin“. Ab. B—3.
V nedeljo imamo prvo popoldansko predstavo ter se zadnjič ponovi velezabavna burka „Pereant možje“, koja zasedba je vled boleznim gospoda Bratine nekoliko izpremenjena. Bertonec igra Rado Zeleznik, gospoda Trinajstiča pa Rado Mikulic.

Zvečer se pa uprizori „Gd. Josette moja žena“, salonska veseloigra iz lanskega repertoarja, ki je lansko leto žela veliko hvale radi svojega finega humorja, ki ga vsebuje. Zasedba se razlikuje od lanske v toliko, da nastopi v veliki vlogi Theodora Ponard Josip Povhe, in vlogi gospe Saint-Assisses Mila Voukova. Vlogo Pitoleta igra Mirko Kankler in ono Urbain pa Vekoslav Janko. Kakor razvidimo, je zasedba tako izpremenjena, da se to uprizoritev lahko smatra za noviteto.

V torek gre preko našega odra četrta noviteta v tej sezoni in sicer se uprizori svetovno znana drama „Marija Magdalena“ od Hebbela. V ponedeljek bomo seznanili naše občinstvo z daljšim podlistkom s tem velikim pisateljem.

Najnovejša poročila.

Avstrijci rovarijo proti plebiscitu.

LDU. Maribor, 1. oktobra. Dunajski listi so pričeli danes sistematično gonjo radi koroškega plebiscita. Vsi večerni listi prinašajo na uvodnih mestih vesti, da se zbira na meji koroške cone A močna jugoslovenska vojska pod vodstvom generala Smiljanica, ki bo vkorakala na Koroško, ako Jugoslovenci podležijo pri plebiscitu. General Maister se nahaja po teh vesteh v civilu v coni A ter organizira vojaški odpor vstasev. Radi tega so koroški Nemci preplašeni in se hočejo vzdržati plebiscita, ker se boje nove vojne. Enajst nemških organizacij se je obrnilo brzojavno na Milleranda, Lloyd Gorgea in Giolittija, naj odpošljejo mednarodne čete na Koroško.

Nadalje poročajo nemški listi, da je bil nocoj Kaltenecker od Jugoslovenov zopet napaden. „Abendblatt“ javlja, da je za Nemce položaj ugoden in da je nemška zmaga gotova. Izračunal je, da bodo Nemci zmagali s 60 %, in sicer dobijo Nemci v okraju Velikovec 80 do 82 %, v okraju Borovlje 60—70 %, v okraju Bistrica 55 %, v Rožeku 52 %, v Pliberku 50 % in v Dobrlivasi 50 %.

Opomba LDU. Sistematično gonjo dunajskega in sploh nemškega časopisja glede Koroške ob 12. uri smo pričakovali, ni pa to spontan izbruh narodne volje, nego pripravljena mahinacija kajti po zanesljivih informacijah z Dunaja so namreč bila včeraj 1. t. m. pozvana vsa uredništva dunajskih listov, da odpošljejo zastopnike v tiskovni urad državnega urada za zunanje posle na pogovor glede enotnega postopanja nemškega časopisja z ozirom na predstoječi plebiscit v koroški coni A.

DKU Dunaj, 1. oktobra. Kakor izve „Politische Korrespondenz“, je izročila poslaniška konferenca avstrijsko noto radi zasedbe plebiscitnih con po antantnih četah plebiscitni komisiji v Celovcu. Medtem je stavila avstrijska vlada predlog, naj zasedejo Koroško čete nevtralnih držav, ako bi bila pošiljatev antantnih čet spojena s kakimi težkočami. Vlada je prisiljena do teh ukrepov, da se na Koroškem osigura neprisiljeno glasovanje in radi vzpostavitev miru na glasovalen dan.

Rusko-poljski mir prihodnje dni.

DKU London, 1. okt. (Brezlično.) „Evening“ ugotavlja, da se podpis miru med Rusko in Poljsko podpiše že tekot par dni.

DKU Varšava, 1. okt. (Wolff.) Iz Rige se poroča: V torkovi seji se je zmanjšalo mirovno upanje. Veliko začudenje je bilo radi Joffrejevih mirovni predlogov, kateri slone baje na samoodločbi narodov, pri tem pa vsebujejo samo samoodločbo za Galicijo, ozemlja ob Bugu pa naj bi pripadla Rusiji brez glasovanja.

Kuga v Trstu.

DKU Milan, 1. oktobra. Iz civilne bolnice v Trstu se poroča da se je tamkaj pojavil prvi slučaj kuge.

Prvo priznanje kvarnerske regence.

DKU. Rim, 1. oktobra. (Stafani) Občinski svet reški je pripoznal provizorno kvarnersko regenco.

D'Annunzijev denar.

DKU Brno, 1. oktobra. Švicarska tele-agentura poroča iz Rima: D'Annunzio je pustil kovati denar, ki bo nosil njegovo podobo.

Rusko — romunska pogajanja.

DKU. Moskva, 1. oktob. (Brezlično.) Čičerin je sporočil v neki depeši rumunski vladi, naj prične z neposrednimi pogajanjimi z Rusijo.

Zveza narodov za poljsko-litvinski sporazum.

DKU Rotterdam, 1. okt. V imena zveze narodov se pošlje v Suvalki posebna misija, ki bo poskusila rešiti poljsko-litvinska sporna vprašanja in preprečiti nadaljne sovražnosti.

Avstrija izvede plebiscit.

LDU Dunaj, 1. oktobra. Avstrijska narodna skupščina je danes soglasno sprejela predlog, da se ima v Avstriji izvršiti tekom šestih mesecev ljudsko glasovanje glede priključitve k Nemčiji. V tretjem čitanju je bil odobren zakonski načrt ustave o izpremembi Avstrije v federativno zvezno državo z Dunajem kot samostojno državo.

Laški socialisti pri tretji internacionali.

DKU Berlin, 1. oktobra. „Deutsche Allgemeine Zeitung“ poroča iz Milana: Laški socialistični vodje so sklenili sprejeti predloge moskavske konference radi pristopa k tretji internacionali.

Kolosalne tatvine železničarjev v Brnu.

DKU Brno, 1. oktobra. „Ravnost“ poroča, da je bilo aretiranih 17 železničarjev in verižnikov, ki so osumljeni tatvine železniških transportov ter veriženja z ukradenim blagom. Skoda znaša nad pol milijarde čehoslovških kron.

Po prekem sodu ustreljeni tihotapci na Češkem.

DKU Praga, 1. oktobra. (Cehoslov. dop. urad.) Na južno-moravski meji je bilo po prekem sodu ustreljenih nekaj oseb, ki so hoteli vkljub oblastveni prepovedi vtihotapiti živila v tujino.

Krščansko-socialno zborovanje v Avstriji.

DKU Dunaj, 1. okt. Po „Korrespond. Wilhelm“ se je sestala krščansko-socialna zveza v Hitzingu. Nekaj nasprotnih strankarjev so vrgli iz dvorane, ker so motili zborovanje z medklaci. Takoj nato je prišlo okrog 50 z bajoneti oboroženih volkverovcev v dvorano ter pričele udrihati po zborovalcih s stoli.

Pri tem je bilo demolirane več oprave in steklenih predmetov. Po izjavi več prič je neki volkverovec celo streljal. Neki duhovnik, tega osumljen je bil insultiran in vržen iz dvorane. Močna straža je zopet vzpostavila mir.

Bruseljska konferenca.

DKU Pariz, 1. oktobra. (Brezlično.) Finančna konferenca v Bruslju je razpravljala včeraj na predlog švedskih bankirjev o ustanovitvi internacionalne banke.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Dragotin Roglič

Telefon 157 Maribor, Krekova ul. 3 Telefon 157

preje mestna prodajalna usnja naspr. Narodne banke

Po meri naročeni čevlji se zgotovijo najhitreje!

Vzorci čevljev iz vsakovrstnega usnja so vedno na ogled v zalogi Krekova ul. 3.

Velika zaloga

strapacnih močnih čevljev za zimo. Okovani z žrebli in podkovami, neokovani v vseh vrstah in velikostih. Vsako v to stroko spadajoče popravilo se izvrši

točno in solidno.

569 Najnižje cene.

Mala oznanila.

Novorojenček moškega spola se odda. Naslov pove upravnistvo. 568

Proda se nov eleganten damski kostum za 2000 K. Na ogled pri Monari, Aleksandrova cesta 32. 570

Proda se sklopilni Singerjev šivalni stroj s 5 predali, zavezal za dvoje okeni, sklopilna železna postelja, zlata damska ura z dvojnimi pokrivalkom K 800.—. Slovenška ulica 37, pritličje. 567

Oddam v najem velik lokal za trgovino. Kje pove upravnistvo lista. 566 2—1

Iščem mebljavno sobo z 2 posteljami in kuhinjo. Ponudbe na upravo. 561 2—2

Hiša z 2 sobami, 2 kuhinji, lepim vrtom, 3 svinjami, 1 kozo, senom, z pridelki na njivi in vrtu, se radi selitve po ceni proda. Stanovanje se v nekaj dnevih izprazni. Pobrežje, Cesta na Brezje št. 36. 563 2—2

Išče se stanovanje z 2—3 sobami, kuhinjo in mogoče z vrtom v mestu ali okolici lahko pol ure oddaljeno. Ponudbe na upravnistvo pod Stanovanjem.



Pohišstvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podložki, modroci, otomane, spalni in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapetiranega pohištva v vsakem slogu od proste do najtine, izvršitve po jako nizkih cenah pri trdnosti za pohištvo

KAREL PREIS, Maribor
Slomčkov trg št. 6

Svobodni ogled! 217 Ceniki zastoni!

Govorite povsod slovenski!

Učiteljica

Vsled okoliščin se prodaja

kompletna tovarniška oprava

za izdelovanje jedilnega orodja ter okovov za vrata in okna, popolnoma nova, z finimi kovinami vred. Eventuelno z vdeležbo. Vprašati pri Jos. Kürbisich, Celje. 564

Pohišstvo!

Tovarna in zaloga Koroška cesta 46—53

Peter Hochegger in drugovi

priporočajo

svojo bogato zalogo kompletnih spalnih sob, kuhinjske oprave iz mehkega in trdega lesa, kakor posamezne dele po znižanih cenah.

Zahvala.

Po strelu iz puške težko poškodovan sem te dni ozdravljen zapustil splošno javno bolnico. Čutim dolžnost, o tej priliki za ljubeznjivo skrb in ravnanje z menoj, ki je dovedlo do popolnega ozdravljenja moje roke, posebno primariju kirurškega oddelka gosp. dr. Mirku Černič, kakor gg. zdravnikoma dr. Ruprecht in dr. Novak izreči odkrito in najprisrčnejšo zahvalo.

Franc Fanelj, črkostavec.

Otvoritev trgovine!

Naznanjam uljudno cenj. p. n. občinstvu iz Maribora in okolice, da sem s 1. t. m. zopet otvoril svojo

trgovino z manufakturnim blagom.

Opirajoč se na moje svoječasno znano dobro in realno trgovsko poslovanje, upam, da mi bojo moji cenj. odjemalci tudi še v prihodnje izkazali svoje zaupanje ter se priporočam 563 3-2

z odličnim spoštovanjem

Josip Susterič, Maribor, Glavni trg 17.

Les, rezan in tesan, drva, kupuje in prodaja

„Sever“, društvo lesnih trgovcev dravske doline
Maribor, Aleksandrova cesta 45. 408 10-6

Najboljši pisalni stroj
UNDERWOOD
stane samo 19.000 K.

Naroča se pri tvrdki

Ludovik Šef, Maribor

Prešernova ul. 1 565

Zastopnik „Underwood“-stroja in

ponudnik aparata „Opalograph“.

Tel. 148. Brzj.: Papirski Maribor

Najlepši izlet na Ko-
roško je na

KLIPINSKO JEZERO.

Hotel odprt celotno leto.

Izborna postrežba.

Tovarna usnja in jermenov

Phil. Knoch, Celovec

prilaga najfinejše gonilne jermene iz usnja za vsa podjetja po najugodnejših cenah. — Izdelovanje gonilnih ročlogov v vsaki obliki in velikosti, usnate plošče, kolebarji okrogle in kordelne vrvice itd. kakor tudi dokazano najboljših usnatih vrvov. 487 8-7

Najsposobnejša tovarna usnja.

benzin,
petrolej,
gonilno olje,

strojno olje,
cilindrovo olje,
tovi mast,

kolomaz,
vazelin,
olje in mast za usnarje

dobavlja promptno

„Mineralna rafinerija“ Dravograd

Dopise na centralo v Mariboru.

12-9

Telefon šte. 30.

Brzjavi: Rafinerija.

Čitajte in širite najcenejši in edini mariborski dnevnik
„TABOR“!

Priporočljive domače tvrdke:

Jakob Vezjak, krojač

Vetrinjska ulica

poleg restavracije „Maribor“

Ivan Šušterič

Izdelovatelj vsakovrstnih oblik za gospode in dame

sprejema popravila po nizkih cenah.

Tržaška cesta 14 poleg gostilne Kordl.

Petar in lončar

Pavel Heritschgo

Tattenbachova ul. 6

Glazirsko podjetje in pokladanje parketnih desic

RUDOLF NOVAK, Trg svobode 1

Sprejema vsa v to stroko spadajoča dela.

Trgovina z mešanim blagom na drobno in debelo

Martin Stadler, Vetrinjska ul. 26

— Parna barvarna in kemična čistilna —

Pavel Nedog

Moljska cesta 68. Podr.: Gosposka ul. 38

Restavracija in sobe za tuice

Adolf Spatzek

Aleksandrova cesta št. 9

Restavracija in mesarija

Liudevit Vlahovič

Aleksandrova cesta 38

Izdelovatelj št. kočar in žilne mreže.

Trgovina z galanterijo

Jos. Antloga, Trg svobode 1

Izdelovanje vseh tehnic in finega orodja

Franjo Žnidar

Pobrežje 3

Tržaška cesta 11

Zaloga snalnih sob po najnižjih cenah

Ernest Zelenka, tapetnik in dekorater

Solska ulica št. 5

Slaščičarna

Usak dan obilo svežega peciva. Ob sezoni sladole. Sprejema naročila za ženitovanje ter jih točno izvršuje

Emanuel Illich, Slovenska ul. 5.

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 11

Podružnice: Murska Sobota in Velikovec.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Čeke, nakaznice in listine na vsa tu in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.